

Onlangs heeft minister Carola Schouten haar visie op de toekomstige landbouw in Nederland gepresenteerd. Zij bepleit het introduceren van kringlooplandbouw. Dit is een vorm van duurzame landbouw waarbij boeren de stoffen die door hun toedoen uit een gebied verdwijnen ook weer terugbrengen. De focus ligt daarmee niet langer op zoveel mogelijk produceren tegen zo min mogelijk kosten. Hiermee heeft Nederland wereldwijd faam verworven, maar kwamen milieu en natuur onder druk te staan.

Volgens Wageningen Universiteit is een gezonde bodem een voorwaarde bij het bedrijven van kringlooplandbouw. Het bodemleven speelt een essentiële rol bij de kringloop van koolstof en voedingsstoffen. Een mooie stap verder is de natuur inclusieve kringlooplandbouw. Daarbij wordt extra aandacht aan de natuur op en nabij landbouwgronden besteed, met als extra voordeel dat ziekten en plagen zo beter worden voorkomen en eenvoudiger kunnen worden bestreden.

Uit sommige hoeken heeft minister Schouten het verwijt gekregen dat zij nog geen concrete maatregelen noemt. Ik vind dat een onterecht verwijt. Partijen moeten het natuurlijk eerst eens worden over de strategische doelstellingen. De Europese Unie is een van die partijen, naast de Nederlandse overheid en het agrarisch bedrijfsleven. Zodra hiervoor voldoende draagvlak bestaat is het tijd om tactische en operationele maatregelen te benoemen. Dat zal nog zeer veel vragen oproepen, waarbij telkens opnieuw naar de strategische doelstellingen moet worden gekeken. Bij de bodemsanering gold destijds het adagium “als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan”. Ik hoop dat de landbouwer deze ruimte ook krijgt, mits passend binnen de strategische doelstellingen van kringlooplandbouw.